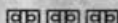

VI. (XIV.)
IZVESTJE

c. kr. državne višje
realke v Idriji
za šolsko leto 1914-15.

Izdalo ravnateljstvo.

V IDRIJI 1915.

Založila c. kr. drž. realka. — Natisnil Hinko Sax v Idriji.

11

Leung

VI. (XIV.) IZVESTJE

VSEBINA

c. kr. državne višje realke
v Idriji

za šolsko leto 1914-15.

Izdalo ravnateljstvo.

V IDRIJI 1915.

SOXK

Založila c. kr. državna realka. — Natisnil Hinko Sax v Idriji.

VI (XIV) IZVEŠTJE

o kr. državnih višjih inšpekcijah

v letu 1960

to število (do 1960)

N 911/1960

VI (XIV) IZVEŠTJE

VSEBINA:

	Stran:
Šolska poročila. Sestavil ravnateljev namestnik	5
I. Učiteljski zbor	6
II. Učila	7
III. Statistika učencev	11
IV. Podpore	12
V. Šolsko zdravstvo	13
VI. Kronika	14
VII. Važnejši odloki šolskih oblasti	15
Pouk:	
I. Obvezni predmeti.	
Učni načrt	17
Učne knjige	18
Pismene naloge	18
Prebrana slovstvena dela	20
Domače čtivo in govorniške vaje	21
Prosta predavanja	22
Klasifikacija	24
Zrelostne izkušnje	25
II. Neobvezni predmeti.	
Petje	29
Vaje v kemiškem laboratoriju	30
Stenografija	30
Šola in dom	31
Imenik učencev	32
Naznanilo o začetku šolskega leta 1915-16	34

Šolska poročila.

Sestavil ravnateljev namestnik prof. Kuželicki.

I. Učiteljski zbor.

a) Izpremembe in imenovanja.

Profesor **Andrej Plečnik** je dobil vsled odloka c. kr. ministrstva za uk in bogočastje z dne 30. junija 1914, št. 21686, učno mesto na c. kr. drž. realki v Ljubljani. — Profesor **dr. Matej Potočnik** je bil z odlokom c. kr. ministrstva za uk in bogočastje z dne 5. februarja 1915, št. 1706, prideljen na nedoločen čas c. kr. drž. gimnaziji v Kranju. — Profesor **dr. Josip Mencej** je bil z odlokom c. kr. ministrstva za uk in bogočastje z dne 7. oktobra 1914, št. 44855, prideljen za šolsko leto 1914/15 c. kr. drž. gimnaziji v Kranju in z odlokom istega z dne 5. februarja 1915, št. 1706, zopet vpostavljen na tukajšnji zavod. — Pravi učitelj **Janko Krajec** je bil z odlokom c. kr. dež. šol. sveta z dne 1. aprila 1915, št. 1636, v službovanju definitivno potrjen in je dobil naslov profesorja. — Telovadni učitelj **Ivan Bajželj** je dobil vsled bolezni dopust od 22. oktobra do konca šolskega leta 1914/15. (C. kr. dež. šol. svet za Kranjsko z dne 22. oktobra 1914, št. 7267, in 14. decembra 1914, št. 8319, ter c. kr. ministrstvo za uk in bogočastje z dne 9. marca 1915, št. 1304, in 25. maja 1915, št. 2662.) — **Josip Kremenšek** je bil z odlokom c. kr. dež. šol. sveta za Kranjsko z dne 29. novembra 1914, št. 6625, imenovan na nedoločen čas za namestnega učitelja na mesto vpoklicanega profesorja Baltazarja Baeblerja. — **Dr. Andrej Snoj** je bil z odlokom c. kr. dež. šol. sveta za Kranjsko z dne 1. oktobra 1914, št. 6774, imenovan na nedoločen čas suplentom tukajšnjega zavoda. — **Ljudevit Mlakar** je bil na nedoločen čas z odlokom c. kr. dež. šol. sveta za Kranjsko z dne 29. septembra 1914, št. 6625, znova imenovan za namestnega učitelja. — **Dragotin Lapaine** je bil z odlokom c. kr. dež. šol. sveta za Kranjsko z dne 4. januarja 1915, št. 6, imenovan na nedoločen čas za namestnega učitelja na mesto vpoklicanega profesorja dr. Franca Novaka. — **Franc Novak** je bil z odlokom c. kr. dež. šol. sveta za Kranjsko z dne 6. aprila 1915, št. 1797, imenovan do konca šol. leta 1914/15 za namestnega učitelja na mesto vpoklicanega profesorja Kajetana Stranetzkega.

b) Učiteljski zbor koncem šolskega leta:

Štev.	I m e	razrednih	Kustos	Je poučeval	Št. tedn. ur
1	Dr. Stanislav Beuk, c. kr. ravnatelj, c. kr. nadporočnik v ev.			Vpoklican v aktivno vojaško službo.	
2	Dr. Matej Potočnik, c. kr. profesor VIII. čin. razr.			Prideljen c. kr. državni gimnaziji v Kranju.	
3	Dr. Dragotin Lončar, c. kr. profesor VIII. čin. razr.	(IV) VII	učiteljske knjižnice	zemljepis in zgodovino v I., III., IV., V., VI. in VII.	22
4	Juro Kuželički, akademični slikar, c. kr. profesor, ravnateljev namestnik		zbirke za prevor. ris., v II. polj. za opis. geometr.	v I. polj. prostoročno risanje v I.— VII., 19 ur, stenografijo (II. tečaj) 2 uri, v II. polj. prostoročno risanje v I.—VII., 12, opisno geometrijo, stenografijo (II. tečaj) 2 uri.	23 25
5	Baltazar Baebler, c. kr. profesor, c. kr. nadporočnik v ev.			Vpoklican v aktivno vojaško službo.	
6	Dr. Josip Mencej, c. kr. profesor	∇	dijaške knjižnice	v II. polj. nemščino v II.—VII.	23
7	Leopold André, c. kr. profesor			Vpoklican v aktivno vojaško službo.	
8	Kajetan Stranetzky, c. kr. profesor	III	prirodo- pisnih učil	v I. polj. prirodopis v I., II., V., VI., VII., matem. in geom. ris. v III., V., fiziko v III.; v II. polj. do svojega vpoklica, t. j. 20. marca, prirodop. v I., II., V., VI. VII., matem. v III., V., geom. ris. v III., fiziko v III., VI., VII.	23
9	Dr. Franc Novak, c. kr. profesor, c. in kr. poročnik v rez.	VI		francoščino v III.—VII. Dne 27. novembra 1914 je bil vpoklican v aktivno vojaško službo.	19
10	Janko Krajec, c. kr. profesor	∇	dijaške knjižnice	nemščino v II.—VII. Začetkom II. polletja je bil vpo- klican v aktivno vojaško službo.	23
11	Ivo Tejkal, c. kr. prvi učitelj	VII	in fiziko	opisno geometr. v IV.—VII., mate- matiko v VI., VII., fiziko v VI., VII. Začetkom II. polletja je bil vpo- klican v aktivno vojaško službo.	27
12	Ivan Bajželj, c. kr. telovadni učitelj		telovad. in igralnega orodja	do 20. oktobra 1914 telovadbo v I.—VII., matematiko in lepopisje v I. razredu.	19

Štev.	I m e	Razredni	Kustos	Je poučeval	Št. tedn. ur
13	Josip Kremenšek, c. kr. namestni učitelj	II	kemiškega laboratorija	v I. poll. kemijo v IV., V., VI., matematiko v I., II., IV., geometrično risanje v II., fiziko v IV., lepopisje v I. ter vodil vaje v kemiškem laboratoriju v 2. tečajih po 2 uri; v II. polletju do 11. aprila kemijo v IV., V., VI., matematiko v I., II., IV., VI., VII., fiziko v IV., geometr. risanje v II., lepopisje v I. ter vodil vaje v kemiškem laboratoriju; od 12. aprila naprej kemijo v IV., V., VI., matematiko v I., II., IV., geometr. risanje v II., fiziko v IV., prirodopis v I., II., V., VI., VII., lepopisje v I. in vodil vaje v kemiškem laboratoriju, 4 ure.	27 33 34
14	Dr. Andrej Snoj, c. kr. namestni učitelj	VI		verouk v I.—VII. in v pripravljalnem razredu, 14 in 2 uri. slovenščino v I., zemljepis in zgodovino v II. ter opravljal žolsko službo božjo in vodil vse verske vaje.	23 (2)
15	Ljudevit Mlakar, c. kr. namestni učitelj	I		slovenščino v II.—VII., nemščino v I.	23
16	Dragotin Lapaine, c. kr. namestni učitelj	IV		od 8. januarja 1915 francoščino v III.—VII.	19
17	Franc Novak, c. kr. namestni učitelj	III	fizikalnih učil	od 12. aprila 1915 matematiko v III., V., VI., VII., fiziko v III., VI., VII., geometrično risanje v III.	24

Engelbert Gangl, c. kr. učitelj IX. čin. razr., deželni poslanec, je poučeval v pripravljalnem razredu vse učne predmete razen verouka in telovadbe; 23 ur na teden.

Ivan Pogačnik, c. kr. rud. organist v Idriji, pomožni učitelj, je poučeval petje kot neobvezni predmet 4 ure na teden.

Prirastek zbirkam učil.

1. Učiteljska knjižnica. (Upravljal prof. dr. Drag. Lončar.)

a) Kupljeno: Young, Der kleine Geometer. — Enriques, Fragen der Elementargeometrie, 2. zv. — Zöppritz, Leitfaden der Kartenentwurfslehre, 2. zv. — Schönflies, Einführung in die Hauptsätze der zeichnerischen Darstellungsmethoden. — Müller, Lehrbuch der darstellenden Geometrie, II. 1. — Schilling, Über die Anwendungen der darstellenden Geometrie. — Schlotke, Die Kegelschnitte. — Müller-Pouilllets, Lehrbuch der Physik, I., II., III., IV. 1, IV. 2. — Blum, Textes Français. — Die Wehrmacht der Monarchie. — Tillier, Man suche Benjamin. — Janka Kersnika

zbrani spisi, VI. — Haeding, Petit à Petit. — Geyer, Der französische Aufsatz. — Mentor-Repetitorium, Französisch I., II. — Puntar, Zlate črke. — Štrekelj, O Levčevem pravopisu in njega kritikah. — Meyer, Geschichte der Chemie. — Goldschmidt's Bildertafeln für den Unterricht im Französischen. — Niederle, Slovanske starožitnosti I. 1, I. 2, II. 1, II. 2, III. 1. — Lamprecht, Deutsche Geschichte VIII. 1, IX., X., XI. 2, Ergänzungsband II. 2. — Knecht, Praktischer Kommentar zur Biblischen Geschichte. — Vodnik, Povijest hrvatske književnosti, I. — Gangl, Moje obzorje. — Gretacap-Mayer, Les grandes écrivains de la France. — Časopisi: Stimmen der Zeit. — Veda. — Ljubljanski Zvon. — Dom in Svet. — Slovan. — Carniola. — Čas. — Popotnik. — Monatschrift für das Turnwesen. — Zeitschrift für den physikal. und chem. Unterricht. — Naturhistorische Wochenschrift. — Stenographische Blätter mit Lesestunden. — Zeitschrift für Zeichen und Kunstunterricht. — Das Literarische Echo.

b) Podarjeno: *C. kr. finančno ministstvo* je darovalo: Hörnes, Wissenschaftliche Mitteilungen aus Bosnien und der Herzegowina, III., IV. — *Ravnatelj dr. St. Beuk*: Sattner, Oljki. — *Iz zapuščine prof. O. Kamenška*: Normann, Neue Materialien zu deutschen Stillübungen.

963 inventarnih števil.

3220 šolskih izvestij.

1 gramofon in 6 plošč.

2. Dijaška knjižnica. (Upravljal v I. poll. prof. J. Krajec, v II. poll. prof. dr. Mencej.)

Kupljeno: Dickens Werke, I.—V. — Weitbrecht, Deutsches Heldenbuch. — Schnetzler, Der junge Maschinenbauer. — Galvanische Elemente und Akkumulatoren. — Zahn, Der Bußer. — Ibsen, Die Kronpraetendenten. — Ibsen, Die Helden auf Helgoland. — Heyse, Andrea Delfin. — Hamerling, Der König von Sion. — Grillparzer, Des Meeres und der Liebe Wellen, 2 izv. — Hebbel, Herodes und Mariane, 2 izvoda. — Govekar, Martin Krpan. — Pugelj, Ura z angeli. — Jirasek, Pasjeglavci. — Medved, Kacijaner. — Spillmann, Povesti, VIII.—XIX. — Jurčić, Spisi, II. IV., V., VI., VII., IX., X. — Gangl, Beli Rojaki. — Der gute Kamerad. — Dom in Svet. — Das neue Universum. — Vrtec. — Zvonček. — Mentor.

3. Zemljep.-zgodovinska zbirka. (Upravljal prof. dr. Dr. Lončar.)

Ni imela nobenega prirastka.

208 inventarnih števil.

4. Fizikalna zbirka. (Upravljal v I. poll. prof. I. Tejkal,
v II. poll. nam. učitelj Fran Novak.)

Kupljeno: Körtिंगova dvojnoučinkujoča vodna sesalka z vaku-
ummetrom. — Krožnik zračne razredčevalke iz medi z motno stek-
leno ploščo. — 60 cm cevi za pritisk. — 120 cm cevi za vakuum.

568 inventarnih števil.

114 različnih kemikalij in barv v steklenicah.

5. Kemiški laboratorij. (Upravljal nam. učitelj J. Kremensšek.)

Kupljeno: Al (NO₃)₃, 200 g. — Hg (CN)₂, 200 g. — (NH₂)₂
Mn₂O₇, 100 g. — K, 100 g. — Ca (OCl)₂, 1000 g. — Ca₃P₂,
100 g. — Cu O, 200 g. — Na₄PbO₄, 200 g. — WO₃, 100 g.
— Zn(NO₃)₂, 200 g. — Pinkova sol 100 g. Sn Cl₄, 100 g. —
HgNO₃, 200 g. — Platinasta goba. — Lakmov papir. — (NH₄)₂
S₂, 1000 g. — NH₄NO₃, 500 g. — BaO₂, 3000 g. — Nitro-
prussidnatrij, 20 g. — (CH₃COO)₂Ba, 200 g. — CH₃J, 30 g.
— KSO₄C₂H₅, 100 g. — CH₃, 200 g. — Želatina, 100 g. —
C₂H₅Br, 100 g. — CH₃COH, 200 g. — Alumin, 100 g. —
Alilalkohol, 30 g. — HCOONH₄, 100 g. — Asparagin, 20 g.
— Piperin, 10 g. — Santonin, 10 g. — Propionova kislina, 20 g.
— Saccharosa, 500 g. — Terpentinovo olje, 200 g. — Tolnol,
200 g. — Amigdalín, 20 g. — Amilalkohol, 200 g. — CHCl₃,
100 g. — Cumarin, 20 g. — Manit, 50 g. — CH₃COOCH₃,
100 g. — CH₃CONH₂, 20 g. — (CH₃)₃N, 10 g. — Oljna kis-
lina, 20 g. — Jantorjeva kislina, 20 g. — Mlečna kislina, 100 g.
— Kavčukove cevi, 114 cm. — Platinasta žica, 30 cm. — 2 skledici
za izparivanje. — Menzura. — Piknometer. — 8 talilnih lončkov.
— 100 epruvet. — Karborundasta pila. — Uteži iz platine. —
Talilni lonček iz kremenjaka.

1070 inventarnih števil.

6. Prirodopisna zbirka. (Upravljal do 18. marca prof. K. Stra-
netzky, dalje pa nam. učitelj J. Kremensšek.)

Kupljeno: 14 botaničnih in zoologičnih nastenskih slik. —
15 reagensijskih steklenic. — 15 steklenic za praške. — 1 skledica
iz kremenjaka. — 2 skledici iz porcelana. — 2 kozarca. — 1 skle-
dica za izparivanje. — 1 brizgalna skledica. — 1 stojalo s ploščo
iz vlitiga železa. — 1 obroč iz vlitiga železa. — 1 obroč iz medi.
— 20 steklenih epruvet. — 2 steklenici za Kanadski balzam. —
100 steklenih ploščic. — 1 epruveta iz kremenjaka.

Zoologija	414	inventarnih števil
Botanika	63	" "
Mineralogija	466	" "
Priprave, orodja, knjige .	78	" "

7. Matem.-geometr. zbirka. (Upravljal v I. poll. prof. I. Tejkal,
v II. poll. prof. J. Kuželčki.)

43 inventarnih števil.

8. Zbirka za prostoročno risanje in lepopisje.
(Upravljal prof. J. Kuželčki.)

Kupljeno: Povodnji kos. — Zelena vrana. — Papiga. —
Divji petelin. — Priba. — Golob. — Konj iz sadra. — Lovski
pes iz sadra. — Sadreni odliv jabolka in limone. — Flobert. —
Gosli.

142 inventarnih števil.

9. Telovadno in igralno orodje. (Upravljal telovadni
učitelj I. Bajželj.)

Prirastka v tem šolskem letu ni bilo.

64 inventarnih števil.

III. Statistika učencev.

	Pripravi.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	Skupaj	V %
I. Število:										
Koncem šolskega leta 1913-14	16	33 ¹	22 ³	14	21 ⁵	20	20	20	150 ⁹	—
V začetku šol. leta 1914-15	9	24	29 ¹	19 ²	14 ¹	12	19	15	132 ^f	—
Med šolskim letom vstopilo	1	1	1	—	—	—	0 ¹	1	4 ¹	2·8
Vseh sprejetih je bilo tedaj	10	25	30 ¹	19 ²	14 ¹	12	19 ¹	16	135 ⁵	—
Na novo:	—	11	1	2	1	—	—	—	15	10·6
Na podlagi sprejemne izkušnje	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Iz nižjih razredov premeščenih	—	—	—	—	1	2	—	1	4	3·5
Repetentov	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zopet:	—	11	26 ¹	14 ²	10	9	15 ¹	15	100 ⁴	74·2
Iz nižjih razredov premeščenih	2	2	3	3	2 ¹	1	4	—	15 ¹	11·4
Repetentov	—	3	1	1	1	1	11	7	25	18·5
Med šolskim letom jih je izstopilo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Koncem šolskega leta 1914-15 je bilo tedaj učencev	10	22	29 ¹	18 ²	13 ¹	11	8 ¹	9	110 ⁵	—
II. Po rojstnem kraju:										
Iz Idrije	8	13	16 ¹	7 ¹	6 ¹	4	—	6	52 ³	47·8
Iz idrijskega okraja	—	—	3	3	—	—	3 ¹	1	10 ¹	9·6
S Kranjskega sicer	—	7	7	7	6	4	3	1	32	27·8
S Primorskega	2	4	3	1	1	2	1	1	13	11·3
S Štajarskega	—	1	—	0 ¹	—	1	1	—	3 ¹	3·4
III. Vere so vsi rimsko-katoliške.										
IV. Po materinščini so vsi Slovenci.										
V. Po bivališču starišev:										
Iz Idrije in bližnje okolice	8.	13	19 ¹	10 ¹	6 ¹	4	6 ¹	7	65 ⁴	60
Od drugod	2	9	10	8 ¹	7	7	2	2	45 ¹	40
VI. Šolnina:										
Za I. poll. jih je plačalo šolnino	2	4	4	6	5	4	6	2	33	23·7
K	40	120	120	180	150	120	180	60	970	—
Za II. poll. jih je plačalo šolnino	2	2	6	2	1	2	3	—	18	15·6
K	40	45	165	60	15	60	90	—	475	—
Skupaj K	80	165	285	240	165	180	270	60	1545	—

IV. Podpore učencem.

a) Dijaške ustanove.

1) <i>Gostiša Alojzij, II. r., Blasius Kortsche, II. mesto</i>	K	80—
2) <i>Kočevar Franc, VI. r., Janez Thaler pl. Neuthal, I. m.</i>	„	51·60
3) <i>Hladnik Anton, VII., Franc Hladnik</i>	„	60—
Skupaj	K	191·60

b) Lokalne podpore.

1. Podporno društvo za dijake na realki v Idriji, ustanovljeno l. 1901., je preskrbelo večino dijakov s potrebnimi šolskimi knjigami iz društvene knjižnice, ki se je v začetku šol. leta 1914-15. pomnožila za 92 novih učnih knjig. Stare knjige so bile v počitnicah po potrebi na novo prevezane in popravljene. Za zimo je podarilo Podporno društvo dijaku 14 popolnih zimskih oblek, 7 parov čevljev in 3 ogrinjače v skupni vrednosti K 485·30.

Društveni redni občni zbor se v tej upravni dobi ni vršil, ker so bili predsednik in blagajnik ter mnogo članov vsled vojne odsotni. Računi so se vzlic temu koncem leta 1914. redno zaključili in sta jih pregledovalca računov pregledala, jih v redu našla, kar sta v računski knjigi s svojima podpisoma potrdila. (Računski sklep glej na drugi strani!) Društveno premoženje je znašalo koncem leta 1914. razen že omenjene društvene knjižnice K 12975·43, ki so naložene v Okrajni hranilnici in posojilnici v Idriji, in gotovina v blagajni K 22·82, skupaj K 12998·25.

Pokrovitelj postane, kdor plača K 100; društvenik K 10; podpornik vsak, ki društvu kaj daruje.

Zaznamek pokroviteljev, društvenikov in podpornikov v tekoči upravni dobi (sklep aprila).

a) Pokrovitelji: *C. kr. ministrstvo za javna dela* K 300, *mestna občina idrijska* K 300.

b) Društveniki: *Baebler Balt. sen., Baebler Balt. jun., Bajc Jodok, Bajželj Ivan, Ciniburk Franc, Dežela Josipina, Didič Franc, Gangl Engelbert, Goli Franc, Harmel Dragotin, Helmich Vaclav, Kobal Matevž, Kogej Srečko, Krajec Janko, Kuželčki Juro, Lapaine Dragotin, Dr. Lončar Dragotin, Novak Alojzij, Dr. Mencej Josip, Mlačkar Ljudevit, Dr. Papež Milan, Pegan Alojzij, Pirč Danilo, Pirnat Mohor, Primožič Andrej, Sax Hinko, Slavik Bohumil, Dr. Snoj Andr., Šepetavec Josip, Šinkovec Franc, Šotola Jaroslav, Tordka Šraj in Grilc, Tavzes Franc, Turk Ivan, Vidic Filip, Železnikar Ivan.*

c) Podporniki: *Monsignor Arko Mih.* 9·81 K, *Babin Miloš* 1 K, *Brumat Peter Št. Peter pri Gorici* 10 K, *Buh Pavla* 1 K, *Burnik Josip* 2 K, *Burnik Lina* 1 K, *Gostiša Ferdo* 1 K, *Gruden Ana* 1 K, *Hlebec Ana* 3 K, *Kavčič Fran* 2 K, *Kavčič Marija* 3 K, *Kerševan Josip* 1 K, *Knap Anton* 1 K, *Knap Josip* 2 K, *Kobal Alojzij* 2 K,

Krapš Anton 1 K, Lapajne Leni 1 K, Lapaine Pavel 1 K, Likar Marija 1 K, Lipušček Andrej 1 K, Mačkovšek Andrej 1 K, Murnik Minka 3 K, Notranjska posojilnica v Postojni 10 K, Peternel Josip 3 K, Pogačnik Ivan 4 K, pl. Premerstein Kajetan 2 K, Rupnik Josip 2 K, Rupnik Marica 3 K, Sojka Josip 1 K, Štravs Ivan 1 K, Štros Leopold 1 K, Šuntar Ana 3 K, Treven Karel 5 K, učenci za izgubljene knjige 7·20 K, Vončina Franc X. 1 K.

Račun Podpornega društva za leto 1914.

Prejemki.

1. Saldo iz upravnega leta 1913.	K	11·87
2. Podpora c. kr. ministrstva za javna dela	"	300—
3. Podpora dež. odbora kranjskega	"	500—
4. Podpora Okraj. hranil. in posojilnice v Idriji	"	200—
5. Podpora Notranjske posojilnice v Postojni	"	20—
6. Čisti dohodek dijaškega plesnega venčka	"	126·25
7. Darovi vnanjih podpornikov	"	40—
8. Članarina in podpora v Idriji	"	529·81
9. Za izgubljene knjige	"	7·20
10. Vzeto iz hranilnice	"	800—
Skupaj	K	2535·13

Izdatki.

1. Za nove knjige	K	285·10
2. Knjigovezu za popravo knjig	"	166·65
3. Za obleke in črevlje v letu 1913.	"	73—
4. Za obleke in črevlje v letu 1914.	"	485·30
5. Sluga, kolek, znamke in drugo	"	39·26
6. Za stanovanje enemu dijaku	"	28—
7. Tiskovine	"	15—
8. Podpore za izlet na Adrijo	"	100—
9. Vloženo v hranilnico	"	1320—
10. Gotovina v blagajni 31. decembra 1914	"	22·82
Skupaj	K	2535·13

2. Idrijsko prebivalstvo je tudi v tem šolskem letu izdatno podpiralo realce in se z veseljem udeleževalo vsake akcije v prid revnih dijakov. Več jih je dajalo potrebnim učencem hrano, nekateri tudi stanovanje ali prispevke za nabavo obleke in učnih pripomočkov. Gg. zdravniki so lečili brezplačno bolne realce.

Vsem tem dobrotnikom bodi tu izrečena kar najiskrenejša zahvala s prošnjo, naj nam blagi prijatelji naše mladine ohranijo še nadalje svojo naklonjenost.

V. Šolsko zdravstvo.

Zdravstveno stanje učencev v preteklem šolskem letu je imenovati povoljno. Vsled bolezni je izostalo 10 učencev delj časa od pouka, in sicer iz pripravljalnega razreda eden 128 ur, iz III. razr.

eden 86 ur, iz IV. razr. eden 76 ur, iz V. razr. dva 69 ozir. 142 ur, iz VI. razr. dva 63 ozir. 97 ur in iz VII. razr. trije po 58, 56 in 64 ur. Po več kakor 10 ur pouka je zamudilo razen omenjenih skupaj 43 učencev. Na posamezne razrede se zamude razdele takole: Pripravljal. razred: štiri (11, 40, 17, 31); I. razred: dva (41, 18); II. razr.: devet (18, 15, 37, 12, 21, 22, 20, 22, 18); III. razred: šest (28, 13, 13, 17, 49, 24); IV. razr.: trije (38, 52, 35); V. r.: štiri (22, 27, 25, 28); VI. razr.: enajst (11, 18, 57, 51, 57, 15, 12, 40, 20, 38, 24); VII. razr.: štirje (13, 24, 38, 21).

Opomba: Tu so všteti tudi oni dijaki, ki so bili pred sklepom šolskega leta vpoklicani ali so vstopili prostovoljno v vojaško službo.

Najvažnejše zdravstvene uredbe so bile kakor druga leta sledeče:

a) *V šolskem poslopu.* Po učnih sobah, stopnicah in hodnikih so nastavljeni higienični pljuvalniki, stranišča so prirejena za poplavljenje z vodo, urinoarji se namažejo večkrat s posebnim oljem. Tla učnih sob se napoje dvakrat na leto z oljem zoper prah. Ob daljšem odmoru ob 10. uri zapuščajo učenci učne sobe, ki se med tem dobro prezračijo. — V tem času se izprehajajo učenci po prostornem realnem dvorišču in po travniku za realnim poslopjem. V vseh nadstropjih je učencem na razpolago izborna pitna voda iz vodovoda. — V telovadnici sta obešeni Eschner-Esmarchovi nastenski sliki o prvi pomoči v nezgodah, v kabinetu telovadnice pa je za vsak slučaj pripravljena „domača lekarna“ s potrebnimi zdravili in obvezami. — Na pravilno negovanje telesa in posameznih udov se opozarjajo učenci pri telovadbi, lepopisju, prostoročnem in geometričnem risanju ter izletih, še posebej pa o škodljivem vplivu alkohola na človeški organizem pri pouku prirodopisja in kemije. — Za slučaj ognja na realki ali najbližji okolici je vpeljan poseben red, po katerem zapuščajo učenci poslopie.

b) *Dijaška stanovanja.* Ravnateljstvo in učiteljski zbor sta skrbela za to, da ni smel nobeden dijak stanovati v prostorih, ki ne odgovarjajo zdravstvenim predpisom. Pri vpisovanju, kakor tudi med šolskim letom so se dajali starišem glede stanovanj dobri nasveti.

c) *Telovadba in dijaške igre.* Telovadba se vsled bolezni telovadnega učitelja od 20. oktobra 1914 naprej ni poučevala, kakor se tudi dijaške igre od tega dne naprej niso vršile.

VI. Kronika.

1914.

13. in 14. julija: Ustne zrelostne izkušnje.

3. in 4. septembra: Pismene zrelostne izkušnje v predčasnem jesenskem terminu.

5. sept.: Ustne zrelostne izkušnje v predčasnem jesenskem terminu.

15. septembra: Vpisovanje v I. razred.

16. septembra: Sprejemne izkušnje v I. razred.

17. septembra: Ponavljalne, dodatne in sprejemne izkušnje v višje razrede.
18. septembra: Vpisovanje v pripravljalni, II. do VII. razred.
19. septembra: Otvoritvena slovesna služba božja.
21. septembra: Pričetek rednega pouka.
4. oktobra: Slovesna služba božja povodom godu Nj. Veličanstva cesarja Franca Jožefa I.
16. in 17. oktobra: Učenci gredo k spovedi in sv. obhajilu.
20. oktobra: Ustne zrelostne izkušnje v izrednem terminu.
16. novembra: Ustna zrelostna izkušnja v izrednem terminu.
19. novembra: Spominska sv. maša za Nj. Veličanstvo pokojno cesarico Elizabeto.
1. decembra: Predslavnost obletnice nastopa vladanja Nj. Velič. cesarja Franca Jožefa I.
2. decembra: Slovesna sv. maša povodom obletnice nastopa vladanja Nj. Veličanstva cesarja Franca Jožefa I.
24. decembra do 3. januarja: Božične počitnice.

1915.

13. februarja: Sklep I. polletja s skupno službo božjo in razdelitev polletnih izkazov.
15. in 16. februarja: Pouka prosta dneva.
25. februarja do 1. marca: C. kr. dež. šol. nadzornik vladni svetnik dr. Janko Bezjak nadzoruje pouk v vseh predmetih.
11. marca: Zrelostne izkušnje v izrednem terminu.
- 28., 29. in 30. marca: Duhovne vaje, izpoved in sv. obhajilo.
31. marca do 6. aprila: Velikonočne počitnice.
13. aprila: Zrelostna izkušnja v izrednem terminu.
24. aprila: Agitacijski dan za patriotsko nabiranje kovin za vojno.
27. aprila: Cel zavod se vdeleži patriotskega nabiranja kovin za vojno.
- 10., 11., 12. in 13. maja: Pismena in ustna zrelostna izkušnja v izrednem terminu.
22. do 25. maja: Binkoštna počitnice.
31. maja, 1., 2. in 3. junija: Pismene zrelostne izkušnje.
3. junija: Zavod se vdeleži procesije sv. Rešnjega telesa.
4. junija: Ustne zrelostne izkušnje v glavnem terminu.
15. in 16. junija: Učenci gredo k spovedi in sv. obhajilu.
19. junija: Monsignor M. Arko, mestni dekan, nadzoruje pouk verstva.
22. junija: Zavod se vdeleži procesije sv. Ahacija.
24. junija: Povodom osvojitve Lvova pouka prost dan.
26. junija: Sklep šolskega leta, slovesna služba božja in razdelitev izpričeval.

VII. Važnejši odloki šolskih oblasti.

1. C. kr. ministrstvo za javna dela z dne 3. avgusta 1914, št. 46062: Varčevanje pri javnih napravah.

2. C. kr. ministrstvo za uk in bogočastje z dne 7. avgusta 1914, št. 38151: Organizacija šolske mladine v patriotične in človekoljubne namene.

3. C. kr. ministrstvo za uk in bogočastje z dne 11. avgusta 1914, št. 2482: Predčasna pripustitev k ponavljalnim in zrelostnim izpitom.

4. C. kr. dež. šolski svet za Kranjsko z dne 21. avgusta 1914, št. 5732: Nadaljno priznanje remuneracije vpoklicanim suplentom in asistentom državnih srednjih šol.

5. C. kr. ministrstvo za uk in bogočastje z dne 7. septembra 1914, št. 2914: Poziv, da se šolska mladina vzgaja patriotično ter navaja k skupnemu delovanju in slogi vseh avstrijskih narodov.

6. C. kr. ministrstvo za uk in bogočastje z dne 8. oktobra 1914, št. 2988: Pripuštitev učencev najvišjih razredov srednjih šol k predčasnemu zrelostnemu izpitu.

7. Predsedništvo c. kr. dež. šol. sveta za Kranjsko z dne 26. oktobra 1914, št. 147, naznanja, da je Nj. Veličanstvo imenovalo z najvišjim odlokom z dne 18. septembra 1914 g. vladnega svetnika dr. Janka Bezjaka za dežel. šolskega nadzornika.

8. C. kr. dež. šolski svet za Kranjsko z dne 2. novembra 1914, št. 7364, naznanja, da je c. kr. ravnatelj dr. Josip Tomišek znova imenovan za strokovnega nadzornika za telovadbo.

9. C. kr. domobransko ministrstvo z dne 28. oktobra 1914, pres. št. 9294-XIV: Pogojno priznanje enoletnega prostovoljstva v letih 1892., 1893., 1894. in 1895. rojenim učencem.

10. C. kr. dež. šol. svet za Kranjsko z dne 22. novembra 1914, št. 7909, in z dne 25. novembra 1914, št. 8029, določata proslavitev 66. obletnice nastopa vlade Nj. c. in kr. apostolskega Veličanstva.

11. C. kr. dež. šolski svet za Kranjsko z dne 14. decembra 1914, št. 8413, določa remuneracijo za one suplente in asistente državnih zavodov, kateri niso služili začetkom šol. leta 1914-15.

12. C. kr. ministrstvo za uk in bogočastje z dne 28. dec. 1914, št. 5741: Navajanje šol. mladine k štedljivemu ravnanju z živili.

13. Predsedništvo c. kr. dež. šolskega sveta za Kranjsko z dne 10. januarja 1915, št. 19: Stavkanje na srednjih šolah, njih vzroki in protiodredbe.

14. C. kr. ministrstvo za uk in bogočastje z dne 30. januarja 1915, št. 53579: Zrelostna izpričevala maturantov, aprobiranih na podlagi ministr. odloka z dne 8. oktobra 1914, št. 2988, je izročiti vojaškim oblastem.

15. C. kr. dež. šolski svet za Kranjsko z dne 6. februarja 1915, št. 645: Spomenica o varčevanju z živili.

16. C. kr. dež. šolski svet za Kranjsko z dne 13. februarja 1915, št. 817: Šolska mladina se pozivlje, da prispeva za „Rdeči križ“.

17. C. kr. ministrstvo za uk in bogočastje z dne 20. febr. 1915, št. 472: Pogojno pripoznanje enoletnega prostovoljstva onim v letih 1895. in 1896. rojenim učencem, ki bi prostovoljno vstopili v vojaško službovanje.

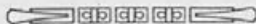
18. C. kr. ministrstvo za uk in bogočastje z dne 30. januarja 1915, št. 279: Ugodnosti pripustitve k predčasni maturi letnikov 1895.

in 1896.; pogojno priznanje letnih izpričeval vpoklicanim učencem predzadnjega in nižjih razredov.

19. C. kr. dež. šolski svet za Kranjsko z dne 30. marca 1915, št. 1585, pooblašča ravnateljstva, dajati učencem daljše dopuste, da pomagajo pri poljskem opravilu.

20. C. kr. deželni šolski svet za Kranjsko z dne 8. aprila 1915, št. 1795, opozarja na nevarnost nalezljivih bolezní in na njih protiodredbe.

21. C. kr. ministrstvo za uk in bogočastje z dne 28. maja 1915, št. 1515: Izjemne določbe za črnovojniški dolžnosti podvržene srednješolce veljajo tudi za letnik 1897.

Pouk.

I. Obvezni predmeti.

a) Učni načrt.

V šolskem letu 1914-15 so se podučevali obvezni predmeti po normalnem učnem načrtu za realke, objavljenim z razpisom c. kr. ministrstva za bogočastje in nauk z dne 8. aprila 1901, št. 14741. Le za pouk slovenščine in francoščine ima zavod poseben načrt, ki ga je odobrilo ministrstvo z odlokoma z dne 7. junija 1901, št. 13152, in z dne 5. julija 1905, št. 23775. — Odlok c. kr. ministrstva za bogočastje in nauk z dne 29. maja 1912, št. 22169, določa za veronauk v VII. razredu 2 tedenski uri. — Glede števila tedenskih ur za jezike je zaradi tega nastala razlika med normalnim učnim načrtom in načrtom za idrijsko realko.

Za učni jezik velja odlok c. kr. dež. šol. sveta za Kranjsko z dne 17. julija 1910, št. 4470, ki se glasi: C. kr. ministrstvo za bogočastje in nauk je dovolilo z odlokom z dne 26. junija 1910, št. 24156, da se poučuje na zavodu nemščina v vseh razredih, zgodovina in zemljepis v visjih razredih ozir. na visji stopnji, dalje kemija in opisna geometrija v visjih razredih z nemškim učnim jezikom, za ostale učne predmete pa da se uvede, če so na razpolago aprobirane učne knjige, slovenski učni jezik. — Terminologija naj se podaja v vseh učnih predmetih v obeh jezikih in naj se tudi od učencev zahteva. — Od nemškega učnega jezika na slovenski jezik se mora prehajati sukcesivno. —

Vsled vpoklicanja več članov učiteljskega zbora v vojaško službovanje je c. kr. dež. šol. svet z odloki z dne 29. septembra 1914, št. 6625, 16. januarja 1915, št. 149, 7. marca 1915, št. 1225 in 6. aprila 1915, št. 1797, odredil, da se pri nekaterih predmetih število tedenskih ur zmanjša.

Na podlagi gori navedenih odlokov so se poučevali v preteklem šolskem letu obvezni učni predmeti, kakor kaže nastopna preglednica; števila pomenjajo tedenske ure, **debel tisk slovenski**, droben pa nemški učni jezik.

P r e d m e t	R a z r e d								S k u p a j
	Pripr.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	
Verouk	2	2	2	2	2	2	2	2	14
Slovenščina	4	3	3	3	3	3	3	3	21
Nemščina	12	5	5	4	4	3	3	4	28
Francoščina	—	—	—	5	4	4	3	3	19
Zemljepis	—	2	2	2	2	1	1	} 3	10
Zgodovina	—	2	2	2	2	3	2		16
Matematika	4	3	3	3	4, 3	4, 3	3	5, 4	25, 22
Prirodopis	—	2, 1	2	—	} 3	2	2, 1	3, 2	11, 8
Kemija	—	—	—	—		3	2	—	8
Fizika	—	—	—	3	2	—	4, 3	4, 3	13, 11
Geometrija	—	—	2	2	3	3	3	2	15
Prostoročno risanje	2	3	4, 3	3	2, 3	2	2	3	19
Lepopisje	1	1	—	—	—	—	—	—	1
Telovadba	1	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(14)
Skupaj	26	23, 22	25, 24	29	31	30, 29	30, 28	32, 29	200, 192

b) Učne knjige.

V kolikor dopuščata odloka c. kr. ministristva za uk in bogočastje z dne 8. maja 1915, št. 450 in 15. maja 1915, št. 15843 (Odlok predsedništva c. kr. dež. šol. sveta za Kranjsko z dne 21. maja 1915, št. 113, ozir. c. kr. dež. šol. sveta z dne 14. junija 1915, št. 2828), bodo s primernim ozirom na novejšje izdaje služile v šolskem letu 1915-16 učne knjige kakor v letu 1914-15.

c) Pismene naloge.

Iz slovenščine.

V. razred.

1. a) Iz mojega dnevnika. b) Vaška lipa. — 2. a) O nastanku narodnih pravljic in pripovedk. b) Bajeslovna razlaga „Zločeste vile“. — 3. a) Jesen v naravi in človeškem življenju. b) Moje misli o prvih dveh referatih. — 4. a) Krjavelj. b) Črtice iz starejše zgodovine Slovencev. (Po zgodovinskem pouku.) — 5. a) Česa se

najbolj veselim? b) Živalska pravljica, basen in parabola. — 6. Vojakovo pismo. — 7. a) Nekaj običajev iz mojega rojstnega kraja. b) Kaj si želim postati? c) O koristi in škodljivosti bakterij. — 8. a) Zakaj moramo ljubiti svojo domovino? b) Moji prosti dnevi. — 9. a) Rdeči križ. b) Snov prebranih balad in romanc. c) Moja soba. — 10. a) Bilanca mojega letošnjega znanstvenega napredka. b) V rokodelčevi delavnici.

VI. razred.

1. a) Kako sem si širil v počitnicah svoje obzorje? b) „Človek samo enkrat živi“, pravi modrijan, pravi pa tudi nespametnik. — 2. a) Kako naj razodeva dijak ljubezen do domovine? b) Česa je treba našim pesnikom? (Po Stritarju.) — 3. a) Razgovor med Strelovim in Levstekovim „Popotnikom“. b) Mesto in vas. — 4. a) Prešeren v „Sonetih nesreče“. b) Pomen vode za rastlinstvo. c) Pomen rudnika za ldrjio. — 5. a) Stritar. (Poskus karakteristike po njegovi „Rosani“.) b) Brez potu, ni medu. (N. pr.) — 6. Prosto voljene teme. — 7. a) Zakaj se učimo tujih jezikov? b) Cimpermanova mati. (Po Jos. Cimpermanovih pesmih.) c) Nekaj o pomenu ogljika za industrijo. — 8. a) Kako je rastla in se razvijala moč Habsburžanov? b) Misli o zadnji prebrani slovenski knjigi. c) Solnčni vzhod. (Oris.) — 9. a) Kaj se mi zdi smešno? b) Boj za obstanek v živalstvu. — 10. a) Zakaj se učimo zgodovine? b) Moj prijatelj.

VII. razred.

1. a) Upi in spomini. (Poskus lastne karakteristike.) b) Kaj je ljudem sreča? — 2. a) Katere razmere so pospeševale napredek slovenskega slovstva v 16. stoletju? b) „Duh plemeniti sam bo nosil boli, — A sreče vžival sam ne bo nikoli.“ (Gregorčič.) — 3. a) Kako vpliva zemljepisni položaj na kulturo narodov? b) Moja najljubša slovenska knjiga. (Utemeljitev.) — 4. a) Domovinska ljubezen — vir najblajših del. b) Morje spaja, ne razdvaja. c) Kako sem si širil na potovanjih svoje obzorje? — 5. a) Govorništvu, potrebna stroka človeškega znanja. b) Pomen elektrike za vsakdanje življenje. c) Prvič v gledališču. — 6. Prosto voljene teme. — 7. a) Reforme za Marije Terezije in Jožefa II. b) „Le čevlje sodi naj kopitar.“ (Prešeren.) — 8. a) Zakaj moramo obhajati patriotične spominske dneve? b) Moderna reklama. c) Knjige — naše prijateljice in sovražnice. — 9. a) Dolžnosti avstrijskega državljana. b) Kako vplivata kraj in družba na človeka? c) Bleiweis in njegova doba. d) Misli o moji bodočnosti. — 10. Zrelostna naloga.

Iz nemščine.

V. razred.

1. a) Der Kampf zwischen Wolthari und Gunthari. b) Der Hof zu Worms am Rhein. (Nach dem Nibelungenliede.) —

2. Welche Eigenschaften machen das Gold wertvoll? — 3. Parzivals erster Ausritt. — 4. Lebensschicksale eines Pferdes. — 5. a) Glück und Gläs in Uhlands „Das Glück von Edenhall.“ b) Die Brück' am Tay. — 6. Ein Sonntag in Idria im Winter. — 7. Die Kraniche des Ibykus. (Erzählungen eines Festgenossen.) 8. a) Scherasmin und seine Höhle. b) Hüon und Scherasmin. — 9. Die Landstraße im Sommer. — 10. Wie werde ich meine Hauptferien verbringen?

VI. razred.

1. Der Tod Laokoons. — 2. a) Vor einem gefällten Baumstamme. b) Was der Kornsamens während des Jahres erlebt. — 3. a) Die Gefangenschaft Weißlingsens auf Jaxhausen. (Aus „Götz.“) b) Karl und Georg. (Aus „Götz.“) — 4. Rom ist nicht an einem Tage erbaut worden. — 5. Die Frauengestalten in Goethes „Götz.“ — 6. Mein Lieblingsplätzchen in der Umgebung von Idria. — 7. Gedankengang in Goethes „Zueignung“. — 8. a) Die Alkoholfrage. b) Die Gedanken eines Fußgängers über die Automobile. — 9. Warum sollen wir auf unser Idria stolz sein? — 10. Innig bleibt mit Habsburgs Throne Oesterreichs Geschick vereint.

VII. razred.

1. Das Tier, der treue Begleiter des Menschen. — 2. a) Wahrheit gibt kurzen Bescheid, Lüge macht viel Reden. b) Wozu dienen die Steine? — 3. Arbeitslos — heimatlos. — 4. a) Herrenlos ist auch der Freieste nicht. b) Das Sonnenlicht als Quelle des Glückes. — 5. Womit wird der Dichter in Grillparzers „Abschied von Gastein“ verglichen? — 6. a) Kurzer Abriss meiner Lebensgeschichte. b) Erlebnisse und Ereignisse, die auf meine Entwicklung entscheidend einwirkten. — 7. Phaon in Grillparzers „Sappho“. — 8. Krieg. (Persönliche Betrachtungen.) — 9. Das Meer, ein Band der Nationen, ein Träger der Kultur. — 10. Zrelostne naloge.

Prebrana slovstvena dela.

Iz slovenščine.

V. razred.

Jurčić, Deseti brat. (Izdala Družba sv. Mohorja.) — Levstik, Potovanje od Litije do Čateža. — Slovenske balade in romance. (Izdala Družba sv. Mohorja.)

VI. razred.

Stritar, Rosana. — Jos. Cimpermann, Pesmi. (Po izberi.)

VII. razred.

Prešeren, Poezije.

Iz nemščine.

V. razred.

Droste-Hülshof, Die Judenbuche. — Wieland, Oberon. (Izbor.)

VI. razred.

Schiller, Wilhelm Tell. — Goethe, Götz von Berlichingen. —
Lessing, Minna von Barnhelm.

VII. razred.

Goethe, Egmont. — Schiller, Die Jungfrau von Orleans. —
Grillparzer, Ahnfrau, Sappho. — H. von Kleist, Der zerbrochene
Krug.

Domače čtivo, govorniške vaje in prosta predavanja.

Pri pouku verouka.

VI. razred.

1. Kristusov značaj. [Furlan.] — 2. Ali prirodne katastrofe do-
kazujejo, da v stvarstvu ni teleologije? [Gruntar.] — 3. Človeška in
živalska duša. [Kočevar.] — 4. O „mislečih“ konjih. [Kodele.] —
5. Kozmologični dokaz za bivanje božje. [Kovač.] — 6. Odkod
življenje? [Premelč.]

VII. razred.

1. Skrb sv. Cerkve za osvobojenje sužnjev. [Hladnik.] — 2. So-
cialno delo sv. Cerkve v prvih časih krščanstva. [Rejc.] — 3. Krščan-
sko in pogansko naziranje o človeški osebnosti. [Zalokar.]

Pri pouku slovenščine.

V. razred.

1. Erjavec, Črtice iz življenja Schnackschnepperleina. [Punčuh.]
— 2. Župančič, Duma. [Hauptman.] — 3. Mencinger, Vetrogončič.
[Čuček.] — 4. Mencinger, Moja hoja na Triglav. [Baraga.] —
5. Jurčič, Klosterski zolnir. [Novak.] — 6. Jurčič, Grad Rojinje.
[Kraschner.] — 7. Levstik, Ježa na Parnas. [Hauptman.] — 8.
Stritar, Svetinova Metka. [Mikuž.] — 9. Nekaj o Trdini. [Lapajne.]
— 10. Jurčič, Tihotapec. [Punčuh.] — 11. Lah, O kraljestvu de-
setega brata. [Baraga.] — 12. Mencinger, Bore mladost. [Čuček.] —
13. O Aškercu. [Hauptman.] — 14. Stritar, Rosana. [Kraschner.]
— 15. Levstikov Deseti brat. [Čuček.] — 16. Stritar, Orest. [Čuček.]

VI. razred.

1. Abecedna vojna. [Lazar.] — 2. Boj za Mazeppo. [Arko.] — 3. Nova pisarija. [Deklamirala Kovač in Zwölf.] — 4. Levstik, Potovanje od Litije do Čateža. [Kočevar.] — 5. Funtek, Tekma. [Premelč.] — 6. Kostanjevec, Novo življenje. [Furlan.] — 7. Kako se je vršil obred ustoličenja koroških vojvod? [Kočevar.] — 8. Zakaj se je dal Črtomir krstiti? [Kodele.]

VII. razred.

1. Življenje in literarno delo sv. Cirila in Metoda. [Žagar.] — 2. Boj med Hicingerjem in Levstikom. [Rejc.] — 3. Pregled slovenskih almanahov in časopisov do leta 1870. — 4. Kulturni in slovstveni pregled Bleiweisove dobe. [Hladnik.] — 5. Miselni razvoj pri Aškercu. [Poniž.] — 6. O Matiji Valjavcu. [Hladnik.]

Pri pouku iz nemščine.

V. in VI. razred.

Referati v obsegu 5 do 10 minut čez tvarino, ki se je predelala v šoli. Teme so dobili učenci v šoli in se pripravili nanje doma.

Prosta predavanja.

VII. razred.

1. Das Kabel. [Hladnik.] — 2. Die Geschichte des Briefes. [Lapaine.] — 3. Gabelsberger und sein stenographisches System. [Poniž.] — 4. Die Entstehung der Kohle. [Žagar.] — 5. Der Kreislauf des Wassers. [Plešnar.] — 6. Auf- und abbauende Wirkung des Wassers. [Hladnik.] — 7. Die Entstehung der Quellen. [Poniž.]

Pri pouku zgodovine

so se dajala učencem IV., V. in VI. razreda vprašanja iz predelane učne snovi, da jih doma obdelajo in v šoli o njih poročajo v obliki prostega govora.

Pri pouku prirodopisa.

V. razred.

1. Nekoliko o naših užitnih in neujžitnih gobah. [Hauptman.] — 2. Korist in pomen trnčevk. [Punčuh.] — 3. Jegličiči. [Baraga.] — 4. Rožnice. [Čuček.] — 5. Razlika med zlatičnicami in rožnicami. [Hauptman.] — 6. Vrbe in njih sorodnice. [Jurjavčič.] — 7. Opojevanje, razmnoževanje in podobnost med jegličiči in ustnaticami. [Kraschner.] — 8. Košičasto sadje. [Čuček.] — 9. Skle-

dičnice. [Lapaine.] — 10. Ustnatice. [Novak.] — 11. Križnice kot sočivje pri kuhi. [Punčuh.] — 12. Naše gozdno drevje. [Vicič.]

VI. razred.

1. Kri in njen obtok. [Albrecht.] — 2. Človeško oko. [Arko.] — 3. Prebavljala. [Gruntar.] — 4. Delovanje strupov in protistrupov. [Kočvar.] — 5. Zobovje. [Kodele.] — 6. Živčevje in njegovo delovanje. [Kovač.] — 7. Pomen mineralij za človeško telo. [Lapajne.] — 8. Lasje. [Lazar.] — 9. Tip, okus in vonj. [Kunstelj.] — 10. Človeško uho. [Mohorič.] — 11. Delovanje možganov. [Podobnik.] — 12. O nervoznosti. [Premelč.] — 13. O mišičju. [Šolar.] — 14. Dihala. [Šepetavec.] — 15. Koža in njene tvorbe. [Zwölf.] — 16. Konji. [Arko.] — 17. Zveri. [Kodele.] — 18. Prhutarji. [Kunstelj.] — 19. Družabno življenje pri živalih. [Lapajne.] — 20. Štokavci. [Lazar.] — 21. Opice. [Podobnik.] — 22. Proti nasprotnikom živalske pameti. [Premelč.] — 23. Živalska čutila. [Štrekelj.] — 24. Naše gozdne živali. [Šepetavec.] — 25. Značilne lastnosti sesalcev. [Šolar.]

VII. razred.

1. Über die physikalischen Eigenschaften der Minerale im allgemeinen. Technische Verwendungen der Oxyde und oxydischen Steine. [Dežela.] — 2. Chemische Eigenschaften der Minerale mit Bezug auf deren Krystallgestalt. [Flajs.] — 3. Elemente, Sulfide und ihr Vorkommen. Technische Verwendung der Haloid- und Sauerstoffsalze. [Hladnik.] — 4. Elemente und Sulfide; ihre physikalischen Eigenschaften. Einteilung der Silikate und deren wichtigsten Vertreter. [Kolenc.] — 5. Elemente, Sulfide, ihre Krystallgestalt mit Bezug auf die chemische Zusammensetzung. Iso- und Dimorphie der Silikate. [Lapaine.] — 6. Elemente, ihre Verwendung; Krystallgestalt der Oxyde, Haloid- und Sauerstoffsalze. [Plešnar.] — 7. Sulfide und ihre Verwendung. Krystallgestalt der Sulfate, Phosphate und Silikate. [Poniž.] — 8. Isomorphie, Dimorphie und Polymorphie der Elemente und Sulfide. Die physikalischen Eigenschaften der Oxyde. [Rejc.] — 9. Optische Eigenschaften der Elemente und Sulfide. Die physikalischen Eigenschaften der Haloid- und Sauerstoffsalze, Sulfate und Phosphate. [Turk.] — 10. Unterscheidungsmerkmale der einzelnen Klassen und Ordnungen der Elemente und Sulfide. [Zalokar.] — 11. Tellur- und Meteorisen. Die physikalischen Eigenschaften der Serpentin- und Tongruppe. [Žagar.]

d) Uspeh pouka.

I. Pregled klasifikacije koncem šolskega leta 1914-15:

		Prigotavljeni	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	Skupaj	V ^o / _o
Število učencev koncem šol. leta		10	22	29 ¹	18 ²	13 ¹	11	8 ¹	9	110 ⁵	—
Vedenje	prav lepo	7	10	9	10	4	3	3	7	46	41·8
	lepo	3	12	18	8	9	7	3	1	58	52·7
	primerno	—	—	2	—	—	1	1	—	4	3·6
	neprimerno	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	brez reda	—	—	0 ¹	0 ²	0 ¹	—	1 ¹	1	2 ⁵	1·7 ¹⁰⁰
	Skupaj	10	22	29 ¹	18 ²	13 ¹	11	8 ¹	9	110 ⁵	100 ¹⁰⁰
Splošni napredek	Za prestop v višji razred jih je	2	3	1	1	—	—	—	1	6	5·4
	Razred je dovršilo	8	12	24 ¹	13 ²	9 ¹	10	6	7	81 ⁴	73·6 ⁸⁰
	Neklasifikovanih je	—	2	1	—	—	—	—	—	3	2·7
	Ponavlj. izpit jih ima	—	3	3	2	—	—	—	—	8	7·2
	Dodatni izpit jih ima	—	—	—	—	—	1	1	1	3	2·7
	Skupaj	10	22	29 ¹	18 ²	13 ¹	11	8 ¹	9	110 ⁵	100 ¹⁰⁰

II. Dodatek h klasifikaciji v šolskem letu 1913-14:

		Prigotavljeni	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	Skupaj	V ^o / _o
Ponavljalnih in dodatnih izkušeni		—	2	—	1	4	5	3	1	16	10·7
Izmed teh uspešnih		—	1	—	1	4	4	3	1	14	9·3
Končna klasifikacija za 1913-14:	odličnih	1	—	1	—	1	—	—	1	3	2
	sposobnih	12	24 ¹	15 ²	10	16 ³	17	16	18	116 ⁶	77·8 ⁶⁶
	vobče sposobnih	—	3	1 ¹	—	1	—	—	—	5 ¹	3·3 ¹¹
	nesposobnih	2	6	4	4	3 ²	3	4	1	25 ²	16·7 ²³
	neklasifikovanih	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skupaj	16	33 ¹	21 ³	14	21 ⁵	20	20	20	149 ⁹	100	
Učeni smoter jih je doseglo v 0 ^o / _o	81·2	100 81·8	100 80·9	77·4	60 85·7	85	80	95	83·2	—	

Male številke poleg večjih pomenjajo zasebne učence (učenke).

e) Zrelostne izkušnje.

Šolsko leto 1913-14.

a) Glavni termin.

O pismenih izkušnjah se je poročalo v lanskem izvestju. Ustne izkušnje so se vršile dne 13. in 14. julija; predsedoval je gospod dež. šol. nadzornik dvorni svetnik Franc Hubad.

Imenik maturantov, ki so dobili izpričevalo zrelosti:

Debeli tisk znači zrelost z odliko.

I m e	Rojstni kraj in leto	Š t u d i j		Je izjavil, da se posveti
		čas	kraj	
Albert Anton	Radohova vas 1896	19 ⁰⁷ / ₀₈ — 19 ¹³ / ₁₄	Idrija	Mornariškemu komisarijatu
Baudek Viktor	Krško 1893	19 ⁰⁴ / ₀₅ — 19 ¹² / ₁₃ 19 ¹³ / ₁₄	Ljubljana Idrija	Živino- zdravništvu
Brenčič Ignacij	Idrija 1896	19 ⁰⁷ / ₀₈ — 19 ¹³ / ₁₄	Idrija	Poljedelski visoki šoli
Dežela Viktor	Idrija 1895	19 ⁰⁶ / ₀₇ — 19 ¹³ / ₁₄	Idrija	Tehniki
Hainrihar Vincenc	Selca 1895	19 ⁰⁷ / ₀₈ 19 ⁰⁸ / ₀₉ — 19 ¹³ / ₁₄	Ljubljana Idrija	Trgovini
Hribarnik Adalbert	Vojsko 1895	19 ⁰⁷ / ₀₈ — 19 ¹³ / ₁₄	Idrija	Filozofiji
Hrovatin Ivan	Verd pri Vrhniki 1893	19 ⁰⁹ / ₁₀ — 19 ¹³ / ₁₄	Idrija	Tehniki
Kacin Dominik	Jageriče 1895	19 ⁰⁹ / ₁₀ — 19 ¹³ / ₁₄	Idrija	Tehniki
Lapajne Mirko	Idrija 1896	19 ⁰⁶ / ₀₇ — 19 ¹³ / ₁₄	Idrija	Trgovini

I m e	Rojstni kraj in leto	Š t u d i j		Je izjavil, da se posveti
		čas	kraj	
Mackovšek Franc	Idrija 1894	1905 ₀₆ — 1913 ₁₄	Idrija	Slikarski akademiji
Novak Gabriel	Idrija 1894	1904 ₀₅ — 1913 ₁₄	Idrija	Železnici
Pirc Franc	Idrija 1895	1906 ₀₇ — 1913 ₁₄	Idrija	Živino- zdravništvu
Ponikvar Emil	Trst 1895	1906 ₀₇ — 1911 ₁₂ 1911 ₁₂ — 1913 ₁₄	Trst Idrija	Tehniki
Sevnik Franc	Župelevec 1895	1910 ₁₁ — 1913 ₁₄	Idrija	Tehniki
Slavik Vladimir	Pribram 1895	1906 ₀₇ — 1907 ₀₈ 1908 ₀₉ — 1913 ₁₄	Pribram Idrija	Vojaški akademiji
Uršič Franc	Poddraga 1895	1907 ₀₈ — 1911 ₁₂ 1912 ₁₃ 1913 ₁₄	Idrija Ljubljana Idrija	Filozofiji

b) Jesenski termin.

Na podlagi odloka c. kr. ministrstva za uk in bogočastje z dne 11. avgusta 1914, št. 2482, so bili pripuščeni k maturi trije javni učenci.

Pismene izkušnje so se vršile 3. in 4. septembra, ustne pa 5. septembra. Predsedoval je gospod dež. šol. nadzornik dvorni svetnik Franc Hubad.

Vsem trem kandidatom se je pripoznala zrelost.

Česnik Milan, rojen leta 1894. v Predoslah, je obiskoval od 1910₁₁ do 1913₁₄ drž. realko v Idriji; je izjavil, da se posveti po maturi živinozdravništvu.

Del Linz Peter, rojen leta 1894. v Hruševju, je obiskoval od 1906₀₇ do 1910₁₁ drž. realko v Ljubljani, od 1911₁₂ do 1913₁₄ drž. realko v Idriji; namerava iti k železnici.

Vitez pl. Premerstein Ivan, rojen leta 1895. na Jeličnem vrhu, je obiskoval od 1907₀₈ do 1913₁₄ drž. realko v Idriji; vstopi k mornariskemu komisarijatu.

c) *Izredni termini.*

Na podlagi odloka c. kr. ministrstva za uk in bogočastje z dne 8. oktobra 1914, št. 2988, je bilo v šol. letu 19¹⁴/₁₅ pripuščenih 8 javnih učencev VII. razreda k zrelostnemu izpitu v izrednem terminu. Vsem kandidatom je izpraševalna komisija na podlagi točke 3 imenovanega odloka pismene izkušnje izpregledala.

Ustne izkušnje so se vršile v sledečih terminih:

1. Dne 20. oktobra. Predsedoval je prof. Juro Kuželički.

Izkušnjo so delali: **Brcar Ivan**, rojen leta 1894. v Sežani, je obiskoval od 19⁰⁸/₀₉ do 20. oktobra 1914 višjo drž. realko v Idriji; je bil vpoklican v vojaško službovanje.

Jalen Vinko, rojen leta 1896 v Kropi, je obiskoval od 19⁰⁷/₀₈ od 19¹²/₁₃ drž. višjo realko v Ljubljani, od 19¹²/₁₃ do 20. oktobra 1914 drž. višjo realko v Idriji; je vstopil prostovoljno v vojaško službovanje.

Rihtar Ciril, rojen leta 1894 v Ljubljani, je obiskoval od 19⁰⁸/₀₉ do 20. oktobra 1914 drž. višjo realko v Idriji; je bil vpoklican v vojaško službovanje.

Vsem trem kandidatom se je pripoznala zrelost.

2. Dne 16. novembra. Predsedoval je gosp. dež. šol. nadzornik vladni svetnik dr. Janko Bezjak.

Izkušnjo je delal **Šinkovec Bogomir**, rojen leta 1896. v Idriji, je obiskoval od 19⁰⁷/₀₈ do 16. novembra 1914 drž. višjo realko v Idriji. Kandidatu se je pripoznala zrelost. Po maturi je prostovoljno vstopil v vojaško službovanje.

3. Dne 11. marca. Predsedoval je gosp. c. kr. dež. sol. nadzornik vladni svetnik dr. Janko Bezjak.

Izkušnjo so delali: **Turk Janko**, rojen leta 1896. v Idriji, je obiskoval od 19⁰⁷/₀₈ do 11. marca 1915 drž. višjo realko v Idriji; je bil vpoklican v vojaško službovanje.

Zalokar Karl, rojen leta 1895. v Strugah, je obiskoval od 19⁰⁶/₀₇ do 19⁰⁹/₁₀ drž. višjo realko v Ljubljani, v šol. letu 19¹⁰/₁₁ drž. višjo realko v Gorici in od 19¹³/₁₄ do 11. marca 1915 drž. višjo realko v Idriji; je bil vpoklican v vojaško službovanje.

Tomšič Vladimir, rojen leta 1895. v Ilir. Bistrici, je obiskoval od 19⁰⁷/₀₈ do 19¹³/₁₄ drž. višjo realko v Ljubljani, v l. 19¹⁴/₁₅ do 11. marca drž. višjo realko v Idriji; je bil vpoklican v vojaško službovanje.

Vsem trem kandidatom se je pripoznala zrelost.

4. Dne 13. aprila. Predsedoval je gosp. dež. šolski nadzornik vladni svetnik dr. Janko Bezjak.

Izkušnjo je delal **Flajs Franc**, rojen leta 1896. na Brezju, je obiskoval od 19⁰⁹/₁₀ do 13. aprila 1915 drž. višjo realko v Idriji. Kandidatu se je pripoznala zrelost. Po maturi je bil vpoklican v vojaško službovanje.

Z odlokom c. kr. ministrstva za uk in bogočastje z dne 25. februarja 1915, št. 5733, je bil pripuščen k zrelostnemu izpitu v izrednem terminu rezervni praporščak **Orel Stanislav**, rojen l. 1892. v Prvačini. (Je obiskoval od 19⁰³/₀₄ do 19⁰⁷/₀₈ drž. višjo realko v Gorici, od 19⁰⁸/₀₉ do 19¹⁰/₁₁ drž. višjo realko v Idriji.)

Pismene naloge je izdeloval dne 10., 11., 12. in 13. maja. Ustni izpit se je vršil pod predsedstvom gosp. dež. šolskega nadzornika vladnega svetnika dr. J. Bezjaka dne 13. maja.

Kandidatu se je pripoznala zrelost.

d) Glavni termin.

Vsled odredbe predsedništva c. kr. dež. šol. sveta za Kranjsko z dne 25. maja 1915, št. 124, so se vršile pismene izkušnje dne 31. maja, 1., 2. in 3. junija.

Naloge so bile sledeče:

Iz slovenščine:

- Na izbero: 1. Kako so pospeševali Habsburžani umetnost?
2. „Čas je veter, ki pleve razpihava in le zrno pušča.“ (Levstek.)
3. Kisik v naravi.

Iz nemščine:

- Na izbero: 1. Alles Große in der Weltgeschichte ist von einzelnen, niemals von den Massen ausgegangen.
2. Stürmen muß es, soll es Frühling werden. (Zu erläutern mit Beziehung auf die Natur, das Leben einzelner Menschen und ganzer Völker.)
3. Die Beleuchtungsmittel der neuesten Zeit.

Iz francoščine:

- L' eau et ses usages (à rédiger).
1. Usage individuel.
2. L' eau dans l' industrie.
3. L' eau dans l' agriculture.

Iz opisne geometrije:

1. Auf P_1 stehen eine regelmäßige sechsseitige Pyramide und eine halbe zylindrische Röhre; man bestimme den Schatten dieser Körpergruppe. Die Pyramide ist gegeben durch den Basismittelpunkt $m(3, 7, 0)$, einen Eckpunkt $a(0, 7, 0)$, $h = 8$; vom Halbzylinder kennt man den Mittelpunkt der unteren Basis $n(6, 4, 0)$, den inneren Halbmesser $r_1 = 3$, den äußeren $r_2 = 3,5$, $h_1 = 4$; die Höhlung des Zylinders ist der Pyramide zugewendet, der

Hauptschnitt parallel zu P_{II} . Die Lichtstrahlenrichtung wird bestimmt durch den Schattenpunkt s_1 (17, - 7, 0).

2. Es ist eine Ringfläche, welche durch Rotation eines zu P_{II} parallelen Kreises mit dem Halbmesser $r = 1.5$ und dem Mittelpunkt m (2.5, 4.5, 1.5) um eine zu P_I senkrechte Achse x, x' ($x = 0, y = 4.5$) entsteht, mit einer Ebene A (10, + 9, 3) zu schneiden.

3. Man stelle ein perspektivisches Bild folgenden Postamentes dar, auf welchem ein einfaches Kreuz steht. Der Grundriß des Postamentes ist ein Quadrat von der Seite = 8; die Ecken werden durch vier Würfel mit der Kantenlänge = 2 gebildet, zwischen denen sich in der Mitte ein gleich hohes quadratisches Prisma so befindet, daß die äußeren Seitenkanten desselben mit den vier inneren Kanten der vier Würfel zusammenfallen. Der Zwischenraum zwischen je zwei Würfeln wird durch eine Stufe von halber Würfelhöhe ausgefüllt. Auf dem mittleren Prisma steht ein zweites quadratisches Prisma auf, dessen Basiskante = 3, dessen Seitenkanten = 4.5 sind; darüber lagert eine quadratische Platte (Basiskanten = 4, Höhe = 0.5), auf welcher schließlich eine Pyramide (Basiskante = 3, Höhe = 1.5) ruht; aus der Spitze derselben tritt sodann ein dünnes prismatisches Kreuz hervor, dessen lotrechter Teil die Länge 10, der wagrechte die Länge 4 besitzt. Die Achsen sämtlicher Körper fallen ineinander; das ganze Objekt ruht auf einer horizontalen Ebene A ($y = - 8$) und es sei $a' 3, - 8$) der unterste linksseitige Eckpunkt; eine Reihe der Basiskanten sei parallel zu $P; 00' = 20$.

Podatki o ustnih izkušnjah in imena aprobiranih maturantov se objavijo v prihodnjem izvestju.

II. Neobvezni predmeti

a) Petje. (Poučeval J. Pogačnik.)

I. polletje: Pouk petja se je vršil v dveh tečajih po 2 uri na teden. V prvem tečaju je bilo 23 učencev, ločenih v 2 oddelka. Prvi oddelek so tvorili začetniki, ki so se vadili v pravilnem dihanju, likanju glasu, v začetnih vajah teorije in petja po H. Druzovičevi Liri in A. Foersterjevi Pevski šoli. V drugem oddelku so se poučevali učenci, ki so se že udeleževali pevskega pouka. S temi se je najprej ponovila tvarina prvega oddelka, potem so se pa vadili nadalje v teoriji, v pravilni vokalizaciji, v intervalih in v petju po notah in številkah. Praktično so se učenci obeh oddelkov vadili v petju eno- in dvoglasnih pesmi (deski zbor).

Drugi tečaj je obiskovalo 30 učencev, ki so tvorili mešan zbor. Tu se je obdelovala dur- in mol-skala, različni tonovi načini in dinamična znamenja.

Tudi v **II. polletju** sta bila 2 tečaja po 2 uri na teden. Obisk: 51 učencev. Nadaljevalo se je s poučevanjem v vseh zgoraj omenjenih panogah pevskega pouka v obeh tečajih, razen tega so se učenci I. tečaja navajali tudi k transponiranju v razne tonove načine.

Gojilo se je poleg tega četveroglasno umetno, narodno in cerkveno petje.

Mešan zbor II. tečaja je oskrboval petje pri šolskih mašah.

b) Vaje v kemiškem laboratoriju.

(Vodil nam. učitelj **J. Kremensšek.**)

I. tečaj za V. razred; obisk: 4 učenci; 2 tedenski uri.

Predelana tvarina: Obdelovanje stekla. Izdelovanje in sestavljanje enostavnejših aparatov. Priprava cedil. Precejanje, odcejanje, prehlapanje, prekapanje, topljenje, taljenje.

Mrzotvorne zmesi. Določevanje tališča, vrelišča in strdišča raznih organskih in anorganskih spojin.

Oksidacije in redukcije.

Izdelovanje nekaterih važnih anorganskih snovi, kakor: smodnik, švedske užigalice, steklo i. t. d.

Kvalitativna analiza. Določevanje važnejših kationov in anionov, in sicer v enostavnih spojinah in v zmesih večih kemičnih spojin.

Določevanje kovinskih oksidov s pomočjo borakovega in fosforolnega bisera. Določevanje kovin s pomočjo spektralnega aparata.

Poizkusi vzporedno s predelano tvarino.

II. tečaj za VI. razred; obisk: 6 učencev; 2 tedenski uri.

Kvalitativno določevanje ogljika, kisika, vodika, dušika, žvepla in klora v organskih spojinah.

Kvantitativno določevanje ogljika, kisika in vodika v ogljikohidratih. Določevanje gostote organskih spojin. Izdelovanje nižjih alkoholov, estrov, etrov in enobaznih kislin. Proizvajanje ogljikovodikov: metana, etana, etilena in acetilena. Suha destilacija lesa in premoga. Izdelovanje važnih organskih medikamentov: Kloroforma, jodoforma i. t. d. Izdelovanje mila, kaloida, celuloida in nekaterih organskih barvil. Jodometrija. Titracija s permanganatom. Kvantitativno določevanje: Ca, Ba, Fe, Pb, Cu, Ag, H_2SO_4 in HCl v anorganskih spojinah. Kvantitativno določevanje srebra v srebrnih in bakra v bakrenih zlitinah. Kvantitativno določevanje kovin v rudah.

Poizkusi vzporedno s predelano tvarino.

c) Stenografija. (Poučeval prof. J. Kuželički.)

V preteklem šol. letu se je poučevala stenografija v enem tečaju (II. tečaj) po dve uri na teden. Za podlago pouka je služila knjiga

K. L. Weizmann, Lehr- und Übungsbuch der Gabelsbergerschen Stenographie. Preučilo se je celo debatno pismo.

V vsaki učni uri so se ponavljale vaje v hitri kakor tudi korektni pisavi po pravilih debatnega in korespondenčnega pisma. Razen teh šolskih vaj so izdelovali učenci od ure do ure domače naloge.

Obisk v I. polletju: 17, v II. polletju 12 učencev.

XXXXXXXXXX

Šola in dom.

Šola nima namena samo umstveno izobraževati mladino, ampak tudi vzgajati dijake v značajne, cesarju, veri in domovini vdane mladeniče. Umstvena vzgoja brez vzgoje srca bi bila enostranska, zato pomanjkljiva. Šola se dobro zaveda te vzvišene, a obenem težavne naloge. Izvršiti jo more le tedaj, če najde krepko oporo v domači hiši, pri stariših, oziroma njih namestnikih. Resna skrb starišev ter gospodarjev in gospodinj bodi, da učenci natančno izpolnujejo predpise disciplinarnega reda. Gospodarji in gospodinje so dolžni učence, ki zanemarjajo disciplinarne predpise, naznaniti ravnateljstvu in razrednikom, da se jih posvari in še o pravem času privede na pravo pot.

Starišem zunanjih učencev se nujno svetuje, naj brez sporazumljenja ravnateljstva ne jemljejo za svoje sinove stanovanj v najem. Tudi instruktorjev, ako bi bila res potreba, ni treba najemati na svojo roko, temveč vedno sporazumno z ravnateljstvom ali razrednikom.

Zelo je želeti, da stariši ali njih namestniki tudi zanaprej pridno prihajajo k posetnim uram, ob katerih je vsak član učiteljskega zbora na razpolago, da osebno da informacije o napredku in vedenju učencev. Ob konferencah pa se bo stariše vedno tudi pisмено obveščalo o slabem napredku ali zadržanju njih sinov.

Dne 28. decembra 1914 je umrl gosp. **dr. Jan Štverák**, c. kr. rudniški nadzdravnik v Idriji.

Pokojnik je bil večleten član podpornega društva za idrijske realce, zdravil je našo šolsko mladino vedno brezplačno ter ji tudi v mnogih drugih slučajih izkazoval svojo naklonjenost.

Blagega človekoljuba bode naš zavod ohranil vedno v hvaležnem spominu.

Imenik učencev v šol. letu 1914-15.

Debeli tisk znači odličnjake, oklepaj med letom izstopivše, zvezdica pa učence, ki so bili vpoklicani ali so vstopili prostovoljno v vojaško službovanje.

Pripravljalni razred.

Albrecht Karel. — Ferjančič Ivan. — Jazbar Ludovik. — Kos Bogomir. — **Krapš Josip.** — Petrič Anton. — Pirc Branko. — Šinkovec Josip. — **Tratnik Viktor.** — Kos Anton.

I. razred.

Andrejašič Anton. — **Bekar Anton.** — (Čuk Viktor.) — Didič Ivan. — Juršič Maks. — Kavčič Kajetan. — Kenda Franc. — Kos Josip. — (Kos Ladislav.) — Kumer Ivan. — Pertot Boris. — Peternej Josip. — Pirjevec Stanislav. — Pišlar Ignacij. — (Podobnik Anton.) — Pogačnik Ljubomir. — **Poniž Roman.** — Rijavec Anton. — Seljak Bogomir. — Seljak Ivan. — Šinkovec Gregor. — Vončina Karel. — Zagorjan Dušan. — Zimmermann Oton. — Vončina Anton.

II. razred.

Čuk Franc. — Eržen Stanislav. — Didič Franc. — Divjak Jožef. — **Dolenc Janko.** — Fischer Viktor. — Gantar Kajetan. — Garlatti Alfonz. — Gostiša Alojzij. — Grum Julijan. — (Hribarnik Kazimir.) — Izlakar Ivan. — Jereb Avguštin. — Kobal Viktor. — Novak Alojzij. — Pelhan Albin. — Podgornik Maks. — Pogačnik Ciril. — Rupnik Adolf. — Sepe Mihael. — Šinkovec Ludovik. — Štros Franc. — Tratnik Davorin. — Troha Alojzij. — Uršič Franc. — Velikajne Jožef. — Vončina Anton. — Vončina Karel. — Vuga Stanislav. — Žagar Bogdan. — Kogej Marija, priv.

III. razred.

Berčič Karel. — Brumat Julij. — Burnik Vladislav. — Hvala Anton. — Kacin Anton. — Kenda Peter. — Kobol Alojzij. — Kogej Miroslav. — Poljanšek Alojzij. — **Poniž Venčeslav.** — Primožič Franc. — (Štverák Jan.) — Tratnik Stanislav. — Velikajne Franc. — Vončina Albin. — Vončina Edgar. — Vončina Viktor. — Vrč Ivan. — Želko Josip. — Bajc Antonija, priv. — Paradiž Marija, priv.

IV. razred.

Didič Josip. — Eržen Rafael. — Jacaz Božidar. — Jelinčić Zorko. — Jurjavčič Ivan. — Kogej Ivan. — Kumer Filip. — Lapajne Ivan. — Pirc Danilo. — (Pirnat Vladimir.) — Poniž Rajko. — Rupnik Josip. — Turk Stanislav. — Žorž Alojzij. — Burnik Mara, priv.

V. razred.

Baraga Miroslav. — Bernik Franc. — Čuček Josip. — Hauptman Viktor. — Jurjavčič Alojzij. — Kraschner Avgust. — Lapaine Dušan. — Mikuž Bogomil. — Novak Kajetan. — Puncuh Ivan. — (Rudolf Ivan.) — Vičič Viktor.

VI. razred.

*Albreht Franc. — Arko Vladimir. — *Furlan Andrej. — *Gruntar Ignacij. — *Kočevar Franc. — Kodele Tilen. — *Kovač Anton. — Kunstelj Vinko. — Lapajne Cveto. — *Lazar Ciril. — Mohorič Franc. — Podobnik Josip. — Premelč Franc. — *Šepetavec Boris. — Šolar Ludovik. — Štrekelj Vladimir. — *Terpin Karel. — *Zwölf Ivan. — *Žele Andrej.

VII. razred.

*Brcar Ivan. — *Dežela Stanko. — *Flajs Franc. — Hladnik Anton. — *Jalen Vinko. — Kolenec Franc. — *Lapaine Dimitrij. — Plešnar Franc. — Poniž Evgen. — *Rejc Ivan. — *Rihtar Ciril. — *Šinkovec Bogomir. — *Turk Janko. — *Zalokar Karel. — *Žagar Bogoslav. — *Tomsič Vladimir.

Naznanilo o začetku šol. leta 1915-16.

Šolsko leto 1915/16 se prične dne 18. septembra s skupno sv. mašo v cerkvi sv. Trojice ob 8. uri.

Za sprejem učencev veljajo tele določbe:

a) Učenci, ki želijo **vstopiti v pripravljalni razred**, naj se oglase s svojimi starši ali njih namestniki **dne 15. septembra** od 11. do 12. ure osebno pri ravnateljstvu ter naj z rojstnim (krstnim) listom dokažejo, da so že izpolnili deveto leto svoje starosti ali ga še izpolnijo v letu 1915., nadalje, da so dovršili z dobrim uspehom vsaj tretji razred ljudskih šol. Čitati in pisati morajo znati slovensko in nemško. Sprejem bo za vse le začasen; pri komur se razvidi v prvih šestih tednih, da ne more uspevati, bo moral zapustiti zavod.

b) Učenci, ki žele **vstopiti v prvi razred**, naj se zglase s svojimi starši ali njih namestniki **dne 15. septembra** od 9. do 10. ure osebno pri ravnateljstvu ter naj z rojstnim (krstnim) listom dokažejo, da so že izpolnili deseto leto svoje starosti, ali ga izpolnijo še v l. 1915. Oni, ki so doslej pohajali ljudsko šolo, naj se izkažejo z izpričevalom, obsegajočim rede iz verouka, učnega jezika, (sloven. in nemškega) in računstva.

Sprejet je učenec v l. razred šele tedaj, ko je prebil z dobrim uspehom sprejemno izkušnjo.

Sprejemne izkušnje v l. razred se bodo vršile dne 16. septembra ob 8. uri dopoldne.

Ponavljati sprejemne izkušnje v istem letu ni dovoljeno.

Učenci, ki so bili sprejeti meseca junija v l. razred, naj pridejo šele k slovesni otvoritvi dne 18. septembra.

Tisti učenci, ki so dovršili z dobrim uspehom pripravljalni razred tukajšnjega zavoda, prestopijo brez izpita v l. realčni razred. Oglase naj se z izpričevalom **dne 15. septembra** od 9. do 10. ure.

c) V vse ostale razrede se bodo sprejemali učenci dne 16. septembra, in sicer: II. do IV. razred dopoldne od 9. do 11. — V. do VII. razred pa popoldne od 2. do 4. ure. Učenci, ki so doslej obiskovali ta zavod, naj prinesejo zadnje šolsko izpričevalo; oni pa, ki vstopijo na zavod nanovo, se morajo izkazati z rojstnim (krstnim) listom in zadnjim šolskim izpričevalom, katero je opremljeno z odhodno klavzulo prejšnjega zavoda.

Kdor bi zamudil rok za vpisovanje, more praviloma biti sprejet šele s posebnim dovoljenjem c. kr. ministrstva za uk in bogočastje.

č) Ponavljalne, dodatne in sprejemne izkušnje v višje razrede se vrše dne 17. septembra.

d) Vsak učenec plača pri vpisovanju 2 K 10 h prispevka za učila, nanovo vstopajoči pa še 4 K 20 h sprejemnine; nadalje je prispevati po 1 K za dijaško knjižnico in 40 h za igralno orodje.

e) Z ozirom na važnost dobrega stanovanja si pridržuje ravnateljstvo pravico, da sprejme le one učence, ki so na takem stanovanju, ki ga je odobril učiteljski zbor, oziroma ravnateljstvo, zato naj ne sklepajo starši ali njih namestniki s stanodajalci nobene obvezne pogodbe, preden si niso dobili od ravnateljstva dovoljenja za dotično stanovanje.

f) Redni pouk se prične v ponedeljek, dne 20. septembra.

V Idriji meseca julija 1915.

Juro Ruželički,

c. kr. profesor.

